

**Odjel za reumatologiju i kliničku imunologiju ♦ Klinika za internu medicinu
Klinički bolnički centar Rijeka ♦ Krešimirova 42 ♦ 51000 Rijeka**

SIGURNOST PRIMJENE BIOLOŠKIH LIJEKOVA U ARTRITISU THE SAFETY OF BIOLOGIC THERAPY IN ARTHRITIS

Felina Anić ♦ Srđan Novak ♦ Mladen Defranceschi

Primjena anti-TNF α lijekova široko je prihvaćena u liječenju reumatoидnog, ankilozantnog i psorijatičnog artritisa, međutim još je uvijek rezervirana za najteže oblike bolesti koji su rezistentni na klasične DMARD lijekove. Moguće nuspojave su ozbiljne oportunističke infekcije uključujući TBC. U našoj ustanovi je od 1.07.2006.-1.07.2008. lijećeno 10 bolesnika infliksimabom, 8 etanerceptom i 10 adalimumabom. Prosječ-

na dužina liječenja iznosila je 12 (3-19) mjeseci za infliximab, 11 (1-18) mjeseci za etanercept i 9 (1-18) za adalimumab.

U dvoje bolesnika na infliksimabu odustalo se od liječenja radi nedostatka učinkovitosti. Od toga se u jedne bolesnice radilo o sekundarnoj neučinkovitosti nakon stanke u liječenju radi infekcije virusom herpes zoster. U dvije bolesnice liječenje je prekinu-

to radi pojave nuspojava: u jedne bolesnice nakon 18 mjeseci radi artritisa koljena uzrokovanog Salmoneлом enteritidis, a u druge nakon 11 mjeseci zbog febriliteta (u hemokulturi izoliran gram+ streptokok) te pozitivnog kvantiferonskog testa na TBC. Svi bolesniци koji se liječe etanerceptom i dalje ga primaju. Jedna je bolesnica imala blaži pijelonefritis, a u jednog je bolesnika došlo do pogoršanja psorijaze uz respiratori infekt.

U bolesnika liječenih adalimumabom nije zabilježeno težih infekcija. U jedne je bolesnice prekinuto lijeчењe nakon više od godinu dana radi sekundarne neučinkovitosti, a kod jedne bolesnice koja je već ranije liječena infliximabom radi primarne neučinkovitosti. Kvantiferonski Gold test na TBC rađen je kao

skrining metoda u svih bolesnika koji su započeli primati biološki lijekiza 1.07.2007.

Pri liječenju biološkim lijekovima postoji opasnost od pojave oportunističkih infekcija neuobičajenih sijela, što potvrđuje i slučaj naše bolesnice sa Salomonelom enteritidis izoliranom u koljenu. Kod pojave febriliteta potrebna je pažljiva evaluacija bolesnika uz uzimanje hemokultura iz svih dostupnih obrisaka. Svakako treba posebnu pozornost posvetiti reaktivaciji latentne tuberkuloze. Kvantiferonski test se pokazao vrlo pouzdan kod otkrivanja ove bolesti jer se u imunosuprimiranih bolesnika koji su BSŽ vakcinirani PPD test ne može sa sigurnošću interpretirati.

Ključne riječi: biološki lijekovi, artritis, sigurnost primjene